2010. február – IX. évf. 2. szám

Olvasó

A kistarcsai és a nagytarcsai egyházközség havilapja

AZ OLVASÓ ARCULATA

Az elmúlt időszakban változások zajlottak le egyházközségi lapunknál, melynek folyamán a testvérek visszajelzései nyomán a plébániai újság új nevet vett fel. Megszületett az új arculati terv is *Szaradics Antónia* grafikus művész jóvoltából, akivel továbbra is azon vagyunk, hogy még szebb, még eredetibb legyen az Olvasó megjelenése.

Kialakult a munkamenet is, melyre a havi megjelenés miatt volt szükség. Ezek szerint minden hónap első vasárnapján jelentkezik az Olvasó. Előtte lévő kedden küldöm vagy viszem a nyomdába a készre szerkesztett anyagot. Azt megelőző szerdán van a lapzárta. A közte lévő héten küldöm el a kéziratot a korrektúrát végző *Rochlitz Bernadett* újságírónak. Ő javítva visszaküldi, amit összeszerkesztek és a kész újságot újra elküldöm olvasásra, javításra, amit a nyomdába adás előtti napon kapok kézhez papíron és az alapján tisztázom le készre az újságot.

A megjelenés után szinte azonnal azon jár az eszem, milyen eseményekről számolhatunk be, milyen lelkiségi írásokkal gazdagíthatjuk az egyházközségben a híveket. Ebben a gyűjtő munkában sokan részt vesznek, akik emailban küldik az általuk írt beszámolókat, fényképeket, gondolatokat, elmélkedéseket, vicceket.

A lapzárta környékén a két társszerkesztővel, *Csicsiri Ferivel* és *Galántai Viktorral* még megbeszéljük a szükséges teendőket: mi hiányzik, mi az ami belefér.

Januárban kibővített szerkesztőségi ülést tartottunk, ahol ismertettem az Olvasó egész éves tematikáját. Ekkor sokan eljöttek és vállalkoztak rovatvezetésre. Többek között megmarad a már megismert *Egyház a neten* és *A hónap szentje* rovat. Ezen kívül bővül a választék és újabb sorozatok indulnak egy-, kéthavi rendszerességgel: plébániai munkatársak bemutatása interjúk formájában, gyermekoldal, liturgikus írások, a hónap gondolata, Olvasólámpa (könyvajánló), humor, vers. Természetesen a beszámolók és a közérdekű információk továbbra is részét képezik a tartalomnak.

Ugyanakkor szeretnénk, ha az olvasó is szóhoz jutna az Olvasóban. Ezért elhelyeztünk a sekrestyében egy postaládát, ahova a testvérek írásaikat, észrevételeiket, javaslataikat, kritikáikat bedobhatják. Névtelen levelekkel nem foglalkozunk, de kérésre nem tesszük közzé a szerző nevét.

Várjuk az észrevételeiket, ötleteiket, írásaikat.

Lauer Tamás, főszerkesztő

Tartalom:

Ami ez embert emberré teszi.....2
Papság éve.....3
Szolgálattevők; Tábor 2010.....4
Liturgia.....5
Egyház a neten; Farsang 7
Hasznos tudnivalók.....8

ÖKUMENIKUS IMAHÉT

Avagy katolikus plébános a nagytarcsai evangélikusok között

Az ökumenikus imahét idén január 17–24-ig tartott. Minket, kistarcsai és nagytarcsai katolikusokat a 20-i, illetve a 22-i alkalom érintett, ugyanis ezeken a napokon *Görbe József* plébános atya a kistarcsai református, majd a nagytarcsai evangélikus gyülekezetben szolgált.

A Sztehlo Gábor utcai evangélikus imaház, amely nem kicsi, zsúfolásig megtelt hívekkel, akik között szép számban voltak katolikusok is január 22-én.

Az imahét e napra kijelölt evangéliuma az emmauszi tanítványok története volt (Lk 24,28-35). A történetből József atya prédikációjában részletesen kifejtette, hogy az Ige által Isten megszólít, útmutatást ad. Az ige magyarázata az egyházban elengedhetetlenül fontos, hiszen a Szentlélektől élővé tett Ige tud erőt és lendületet adni az istenkeresőknek. („Ugye lángolt a szívünk, mikor útközben beszélt hozzánk és kifejtette az Írásokat?”)

A szentmise áldozati liturgiájában az átváltoztatott kenyérben a szentáldozás vagy úrvacsora által pedig magával Jézussal kézzelfoghatóan találkozunk. Ebben a találkozásban Jézus a Szentlelkét adja.

Istenkapcsolatunkban ez a *közös kenyértörés* az, amely igazi egységet hoz létre ember és ember, ember és Isten között, mert Istent felismerni leginkább abban a mozdulatban lehet, amelyet maga Jézus adott elénk. („Mikor asztalhoz ültek, kenyeret vett kezébe, megáldotta, megtörte és odanyújtotta nekik. Erre megnyílt a szemük és fölismerték. De ő eltűnt előlük.”)

A prédikáció után egyéni imádságok fogalmazódtak meg, majd a Miatyánk közös eléneklésével ért véget ez a felemelő alkalom. A „hivatalos programot” a vendéglátó evangélikus testvérek által készített szeretet-lakoma követte süteménnyel, teával és beszélgetéssel.

Farkas István

AMI AZ EMBERT EMBERRÉ TESZI, AZT NEM ÉRINTI A GAZDASÁGI VÁLSÁG

Böjte Csaba levele

Hogy leüljél a feleségeddel és elbeszélgessél, elsétáljál valamerre, azt a gazdasági válság nem érinti. Ahhoz nem kell EU-s finanszírozás… Ahogy ahhoz sem, hogy a gyermekedet kézen fogd és elmenj vele virágot szedni és madárfüttyöt hallgatni az erdőbe.

Az egyszerű életről, a mindennapos, csendes názáreti létről szeretnék beszélni. Ha a megváltást EU-s projektből finanszírozták volna, milyen komplikált lett volna! Mikor elterjedt a mennyországban a hír, hogy Jézus Krisztus, a második isteni személy a földre jön, gondolom, az angyalok elkezdtek nyüzsögni, hogy vajon hogyan lesz, mint lesz. Döbbenetes, hogy Isten kisbabaként egy istállóban születik meg. Gyakorlatilag bármilyen forrásfelhasználás nélkül, zöldmezős beruházás, önköltség nélkül. Megszületett az Isten közénk. Szeretem csodálni ezt az isteni egyszerűséget.

Tudjuk, hogy menekülniük kellett Egyiptomba. Nincs a megtestesülésnek évekre előre pontosan megírt forgatókönyve a Szűzanyának és Szent Józsefnek átadva. Isten csak úgy spontán odaszól, hogy menekülni kell Egyiptomba: nincs hiszti, nincs kiakadás. A Szent Család útra kel, mert ez az, amit éppen tenni kell.

A szülőföld iránti szeretetet is meg lehet tanulni a Szent Családtól, mert Egyiptomban a Szűzanya gondolkozhatott volna úgy is, hogy Alexandriában vannak a legjobb iskolák, a Megváltónak mégiscsak jó lenne, ha jó képzést kapna. Józsefnek amúgy is sikerült már egy kis egzisztenciát teremtenie, egyre több a megrendelés, ezért nem lenne jó visszamenni a poros sárfészekbe, Názáretbe. Jól ellesznek a nagyvárosban.

Milyen szép, hogy a Szent Család hazamegy! Mi fogadhatta őket otthon? A Szent Hagyomány szerint talán 5–6 évig voltak Egyiptomban menekültként. Gondolom, hogy a vesszőből, sárból épített kis kunyhójukat elmosta az eső, valószínűleg csak azt a domboldalt találták meg, ahol a kis kunyhójuk, házuk állt. Két kezük munkájával újraépítik a családi fészküket, és elkezdődik az élet.

Szeretem magam elé képzelni, kiszínezni ennek a názáreti életnek egy-egy mozzanatát, egy-egy jelenetét. Szeretem elképzelni, hogy a világmindenség Ura odaáll az édesanyja elé és azt mondja: „Anyu, kiengedsz a fiúkkal egyet focizni?” Amikor először elgondolkoztam ezen, egészen mellbevert, hogy a világmindenség Ura eljött azért, hogy „ipiapacs, ki vagy ütve!” játékot játsszon, hogy kergetőzzön az emberek fiaival. És így van. Mielőtt Jézus egyetlen csodát tett volna, egyetlen nagy beszédet tartott volna, játszott az emberek fiaival. Olyan jó elképzelni, hogy szalad a kis Jézus elöl, utána a többi gyerek: „Meg vagy fogva, kis Jézus, bújjunk el, most te vagy a hunyó!” Ez mind olyan szép!

Szeretem magam elé képzelni, hogy a Szűzanya a mindennapi munkáját befejezve kihajol a kis ablakon és szól Jézusnak, hogy menjen és szóljon az atyjának, hogy jöjjön vacsorázni. Jézus odafut és segít az apukájának elrakodni a szerszámokat. Leülnek a názáreti kis házban. Milyen egyszerű lehetett!

Úgy vélik, hogy a keresztesek megtalálták a Szent Család házát, melynek maradványait elhozták Olaszországba, Lorettóba. Úgy tartják, hogy a názáreti Szent Család háza egy kis barlang és előtte egy szobácska volt. Nem tudjuk pontosan, de úgy gondolom, hogy biztos van benne valamennyi igazság, hisz szél fúvatlan nem indul, és egyházilag dokumentált tény, így valószínű, hogy a názáreti házból vannak ott elemek.

De nem ez a lényeg, hanem az, hogy lélekben mi is próbáljunk odaülni a Szent Család mellé az asztalkához. Egy durva faragott asztal, mely Szent József keze munkáját dicséri. Az asztalon néhány agyagtányér, párolog benne a lencsefőzelék, megfogják egymás kezét, hálát adnak a Mindenhatónak a mindennapiért. Nekiülnek szerényen elkölteni a vacsorát. Milyen egyszerű! Ott nincs se mobiltelefon, se tévé, se légkondicionáló. Én mégis úgy gondolom, hogy ezek az emberek végtelenül boldogok voltak ott. Jó volt nekik együtt lenni.

Azt is szeretem magam elé képzelni, hogy kiültek a kispadra a ház elé, fölöttük ragyogtak a csillagok. A kis Jézus odabújt Máriához, és József elkezd egy csodálatos szép ószövetségi zsoltárt, énekelnek. Jó lehetett nekik ott. Egyszerű és szép.

Szeretem elképzelni, hogy Jézus egy kicsit nőtt és az apukájával együtt dolgozik, fűrészelnek. A fűrész egyik végét fogja az Isten, a másikat az ember. Talán bölcsőt készítenek vagy asztalt vagy talán koporsót, nem tudom… Olyan jó látni azt, hogy Isten együtt dolgozik az emberrel! Egy család.

Ha belegondolunk, Jézus Krisztus a hagyomány szerint harminc évig ezt a názáreti csendes életet élte. Abban az időben 28-29 év volt az átlagéletkor. Nagyon fiatalon haltak meg az emberek. Tehát Jézus egy egész emberöltőt egyszerű emberként élt le. Nem csinált semmi rendkívülit. A Szentírás szerint az emberek azt mondják: „Nemde ez Mária és József fia, hát nem itt éltek közöttünk a rokonaikkal?” Tehát ha Jézus valami rendkívüli dolgot tett volna mint kisgyerek vagy fiatal, akkor egész biztosan mondták volna, hogy „ez már gyerekkorában is annyi furcsaságot beszélt, nem is csoda, hogy most ide jutott”. De azt mondják, hogy Jézus olyan volt, mint mi, mint a többiek, élte a hétköznapi életet, és most hirtelen elkezd csodákat tenni. Csodálkoznak rajta. Harminc év názáreti csendes élet. Ez alatt a harminc év alatt a mi hétköznapi, egyszerű életünket Jézus Krisztus megszentelte.

(folytatjuk)

A PAPSÁG ÉVE

Somlai József címzetes apát, nyugdíjas plébános írásának 2. része

6. **Az egyházi rend mint állapot.** Az egyházi rend az a szentség, amelyet a papok vesznek fel. Jelenti a fölszentelés hatását, azt a lelki hatalmat, amelyet a fölszentelés nyújt. Az egyházban nemcsak a papság és a hívek között van Krisztus által rendelt lényeges különbség, hanem a papi rendben is több fokozat van. Az egyházban fölülről lefelé haladva a következők: püspök, áldozópap, diakónus (szerpap). Ezelőtt több fokozat volt, ma már csak ezeket használja az egyház. Az Egyházi Törvénykönyv 1008. kánonja szerint: „Az egyházi rend szentsége által isteni rendelés folytán a krisztushívők közül egyesek eltörölhetetlen jegyet kapnak, és ezzel szent szolgálatra rendelt személyekké válnak, vagyis olyanokká, akik arra vannak szentelve és rendelve, hogy fokozatuknak megfelelően Krisztusnak, a főnek személyében teljesítsék a tanítói, a megszentelői és kormányzói feladatokat, és így pásztor módjára gondoskodjanak Isten népéről." Az egyházi rendet tehát teljes mértékben a püspök birtokolja, de az egyházi renden belül fokozatok vannak. A fokozatokon belüli feladatok: diákonus: tanít, áldoztat, keresztel, temet, esket. Áldozópap: hat szentséget szolgáltathat ki. Ezek között szerepelhet az ünnepélye bérmálás is, ha a püspöke engedélyt ad rá. Püspök: papokat szentelhet, másik két püspökkel új püspököt szentelhet. A pápa egyedül is szentelhet püspököket.

7. **Az egyházi rend mint lelki hatalom.** Krisztus Urunk által rendelt újszövetségi szentség, az egyházi rend, mely az egyházban lelki hatalmat közöl és e hatalom gyakorlására megfelelő kegyelmet ad. Voltak, akik tagadták a szentségi jellegét, voltak, akik Krisztuson kívül más papról nem akartak tudni. Az egyház azonban elítéli azokat, akik azt állítják, hogy az egyházi rend nem Krisztus Urunktól rendelt szentség, hanem emberi rendelés, melyet az egyházi dolgokban járatlan emberek gondoltak ki. A krisztusi rendelés nyilvánvaló abból a tényből, hogy az Üdvözítő maga választott ki apostolokat (Mt 10,1; Mk 3,13–19; Lk 6,12), hatalmat adott nekik oldani és kötni, bűnöket bocsátani, pünkösd ünnepén a Szentlélek erejét adta rájuk. Szent Pál ezt írja Timóteusnak „Ezért figyelmeztetlek, éleszd fel magadban Isten kegyelmét, amelyet kézföltételem folytán van benned" (2Tim 1,6) és „Ne hanyagold el magadban a kegyelmet, amelyet a prófétai szó alapján a presbitérium [idősebbek, öregek] kézföltétel

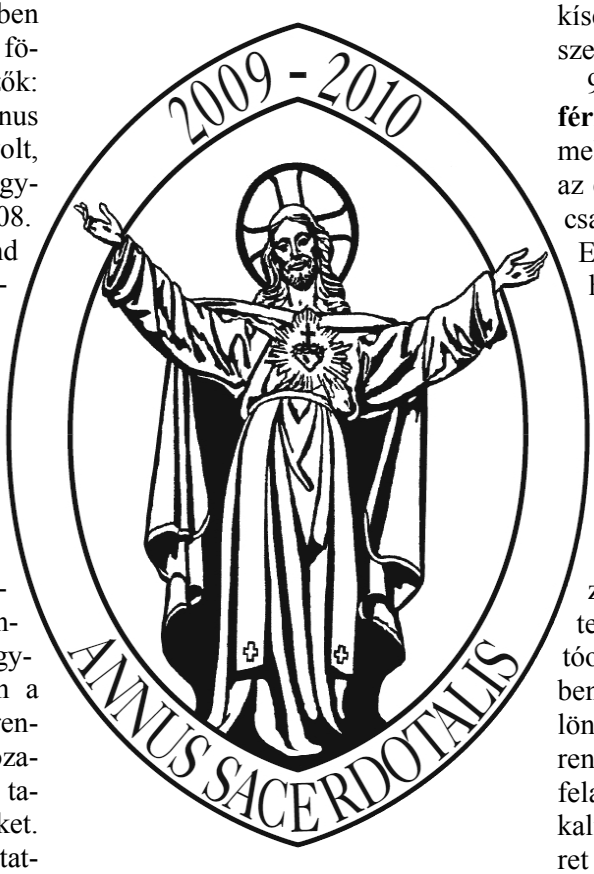

telével nyertél" (1Tim 4,10). Egyben figyelmezteti őket: „Kezedet elhamarkodva ne tedd fel senkire" (1Tim 5,22). Az apostolok tehát már gyakoroltak olyan szertartást, amelyet kézkiterjesztésnek, kézfeltevésnek neveztek, és amely kegyelmet és lelki hatalmat szerez az egyházban. A szentatyák a harmadik századtól részletesen beszámolnak a papszentelés körülményeiről. A negyedik században pedig már kifejezetten tanúsítják az egyházi rend szentségi jellegét.

8. **Az egyházi rend és a püspök kézfeltétele.** A hittudomány egyetemes tanítása szerint az egyházi rend felvételéhez, tehát a papszenteléshez kell a püspök kézfeltétele. Az egyházi szereknek a püspök által való átnyújtása a kilencedik században kezdődött és a tizennegyedik században lett általános. A Szentírás sem említ mást, mint a kézfeltételt. Az újkor hittudósai között többen a kézfeltétel mellett az egyházi szerek átadását is fontosnak tartották. A jelenlegi gyakorlat szerint egyiket sem szabad elhagyni, így a vitatott kérdésnek már nincs gyakorlati jelentősége. A szentség kiszolgáltatásához tartozik a püspök imádósága is, mely a kézfeltevést kíséri. A szentelésnél jelenlevő papok együtt terjesztik ki jobb kezüket a szentelendők fölé, ezt kíséri a püspök imádsága. A püspökszentelésnél is van kézfeltevés.

9. **Az egyházi rend felvevője csak férfi lehet.** Ez az egyetlen szentség, melyből a nők ki vannak zárva. Tehát az egyházi rend szentségét érvényesen csak megkeresztelt férfi veheti fel. Ezzel kapcsolatban a Szentírás nem hagy semmi kétséget. Már az Ószövetségben is Lévi törzséből csak a férfiak teljesítették a szolgálatot. Az Újszövetségben is csak a férfiak végezhetik az egyházi rend bármely fokozatát. A Szent Hagyomány is határozottan ezt igazolja. Az egyház életében a legkiválóbb nők sem kaptak szent meghatalmazásokat, nevezetesen papi tisztet és tevékenységet. Ennek a ténynek indítóokát nem szabad a nő lebecsülésében keresni. A nőnek és a férfinak különböző lelki alkata van. Az egyházi rend szentségével járó kötelességek és feladatok teljesítésére a nő kevésbé alkalmas. Természeténél fogva nem szeret túlmenni a család és a közelállók körén. A nő a férfiban támaszra szorul a családban. Nem alkalmas tehát arra, hogy mint pap magányos életet vállaljon. De ha nem részesülhetnek is az egyházi rend szentségében, az egyház olyan munkakört jelölt ki a nőnek az Isten országának építésében, amely az ő lelki alkatának megfelel. A különböző szerzetesrendekben teljes értékű munkát végezhetnek.

10. **Az egyházi rend felvételéhez megfelelő szándék is kell.** A keresztségen kívül szükséges, hogy a szentelendő férfiban megfelelő szándék is legyen. A szentség megengedett felvételéhez szükséges a kegyelem állapota, a megfelelő életkor, a megfelelő tudomány és az életszentség. Feltételként szerepel, hogy a jelölt meg legyen bérmálva.

(folytatjuk)

MUNKATÁRSAK AZ EGYHÁZKÖZSÉGBEN

December végén két sekrestyésünk is befejezte az aktív szolgálatot. Közülük először Csicsiriné Erzsikével beszélgettünk.

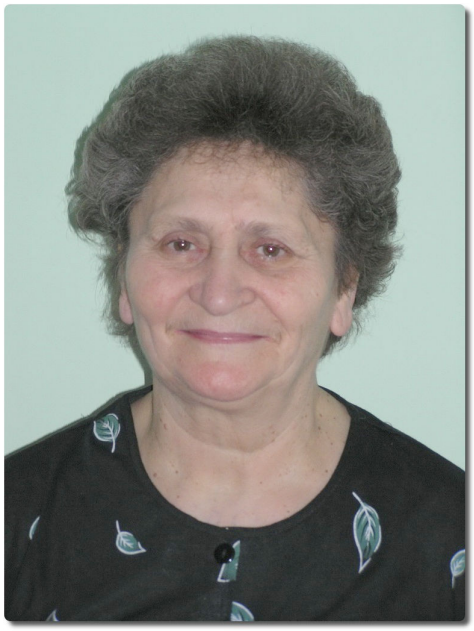

– Kedves Erzsike! Mikor kezdted a sekrestyességet?

– Mikor is? Ha jól számolom, októberben volt hat éve.

– Hogyan történt, hogy elvállaltad?

– Akkoriban hárman vitték a hétköznapi miséket. Mikor az októberi ájtatosságok idején *Mercel Tercsi* lebetegedett közülük, a másik kettő nehezen győzte, főleg hogy tüzet is kellett csinálni minden este a tömjénezéshez. Akkor Tercsi megkérdezett, hogy nem vállalnám-e el. Én aztán megbeszéltem a férjemmel, hogy mit szólna hozzá. Ő meg azt mondta: „Ha van kedved, hát csináljad! Úgyis mész mindennap a templomba.” Így aztán elvállaltam.

– Mennyi elfoglaltságot jelentett ez neked hetente?

– Ez az évek során folyton változott, ahogy a kis csapat összetétele is változott. Például meghalt *Miki bácsi*, aztán újként belépett *Kiss Dávid*, majd *Korbély Erzsike,* nemrég pedig *Sopronyi Marika*. Így az utóbbi időben nekem a kezdeti 2–3 alkalom helyett már csak a csütörtök maradt. Meg néha a helyettesítés, ha valaki nem tudott jönni.

– Szeretted ezt a munkát csinálni?

– Nagyon jó érzés volt, hogy tehettem mást is az otthoni munkákon kívül. Ezt szolgálatnak vettem, úgy is mondtam mindig, hogy szolgálatba megyek. Eleinte, mikor még be kellett tanulni, atya mindig rákérdezett, hogy „nagy ostya van?”, „kulcs kinn van?” – mert hát volt olyan, amikor elfelejtettük a tabernákulum kulcsát kivinni – vagy „a gyertya meg van gyújtva?”, „fények vannak?”. De aztán már ment minden, mint a karikacsapás. Mígnem a jó ötéves rutin ellenére is kezdtem elfelejteni ezt-azt.

– Ezért döntöttél úgy, hogy abbahagyod?

– Igen. Eleinte, mikor odakerültem, még erőm teljében voltam. Még akkor is, ha előtte a kertben agyon dolgoztam magam. Mostanában este már hulla vagyok. Meg már nem fog úgy az agyam. Hiába volt nekem leírva, hogy mit kell csinálnom – mert én csináltam magamnak puskát –, mégis egyre gyakrabban előfordult, hogy valamit kifelejtettem. Megöregedtem.

– Nem furcsa érzés, amikor templomba mész?

– Nem, inkább megnyugvással tölt el, hogy már nem az én gondom, hogy mi van, hogy van. Nem égnek a lámpák? Gyertyát elfelejtettek gyújtani? Jól van, nem csak én felejtek el dolgokat, más is elfelejti!

– Ilyenkor nincs késztetésed, hogy odamenj és meggyújtsd? Vagy hogy megigazíts valamit, ha rosszul áll?

– Nem. De az az igazság, hogy legtöbbször észre se veszem ezeket a dolgokat. Inkább annak örülök, hogy sokkal nyugodtabban és elmélyültebben tudok részt venni a szertartásokon. Mert a sekrestyében ülve mindig volt bennem egy kis feszültség, hogy vajon nem felejtettem-e el valamit, vagy nem történik-e valami rendkívüli. Összességében tehát amennyire jó érzés volt annak idején belevágni ebbe a szolgálatba, most inkább már megkönnyebbülés gondtalanul menni a templomba.

-i -c

HITTANOS TÁBOR 2010

Tisztelt Szülők, Kedves Gyerekek!

Elkezdtük szervezni a 2010-es nyári tábort. Az eddigi tapasztalatok alapján úgy döntöttünk, hogy egy táborhely lesz, de külön programokat szervezünk majd korcsoportonként a gyerekeknek. Az idén a csömöri egyházközség hittanosai is velünk tartanak.

Igyekeztünk olcsó, de színvonalas, kényelmes és tágas szálláshelyet keresni. A lehetőségek közül Kismaros nyerte el a legjobban a tetszésünket, így a kistarcsai hittanosok hetedik tábora ott lesz. A település festői környezetben fekszik: a Dunakanyar közepén, a Börzsöny lábainál, a Szentendrei-szigettel és a visegrádi várheggyel átellenben. A táborhely a Duna parton, egy tízszobás, emeletes ágyakkal berendezett ifjúsági szállás, melyet nagy terület ölel körül saját focipályával, ahol különféle szabadidős programok lebonyolítására lesz lehetőség.

Az utazás autóbusszal történik, most teljes ellátást kértünk, így naponta három étkezést biztosítanak a szálláshely konyháján részünkre. A részvételi díj az utazást, szállást, étkezést, valamint a programok költségeit is tartalmazza.

A tábor időpontja: 2010. július 11–17. Vasárnap reggel indulunk és következő hét szombaton este érkezünk vissza. A részvételi díj: 17.000,- Ft/fő.

Szeretettel várunk minden hittanos gyermeket 2. osztálytól, illetve olyanokat, akiknek a tábori körülményekhez, fegyelemhez való alkalmazkodás nem okoz nehézséget.

Jelentkezési lapot a sekrestyében lehet kérni. A jelentkezési határidő 2010. február 28. illetve az 50 fős keret beteltéig.

Csicsiri Kriszta

A TEMPLOM ÉS AZ OLTÁR

Kedves Testvérek! Liturgikus sorozatba kezdek bele. Ennek célja, hogy ti is tisztában legyetek azokkal az előírásokkal, amelyek a szent liturgiára, vagyis a szentmisére vonatkoznak.

XVI. Benedek pápa a *Sacramentum Caritatis* kezdetű apostoli buzdításban felhívja a figyelmünket arra, hogy „a szentmise liturgiájának egyformának kell lennie az egész világon” (37). Ennek a kijelentésének nagyon mély alapot vet, amikor így fogalmaz: „az eucharisztikus liturgia lényege szerint *actio Dei* (Isten cselekménye), amely a Szentlélek által bevon bennünket Jézusba” (38). A szentmise bemutatása „nem a mi önkényes intézkedéseinktől függ, és nem követheti a pillanatnyi divat változásait” (38). Mivel pedig a „liturgikus ünneplés harmonikus egységét egyházmegyéjében a püspöknek kell biztosítania” (40), ennek a liturgikus sorozatnak az egyházmegyénk hivatalos körlevei szolgálnak majd alapul.

„Első témánk, amellyel kapcsolatban szemléletet kell váltanunk, az oltár mint a templom legfontosabb berendezési tárgya, ami ősidők óta magát Krisztust jelképezi.” A körlevél Szent Ambrust idézi: „Mi egyéb az oltár, mint Krisztus testének formája”. Ez pedig egybecseng azzal a régi előírással, miszerint a szubdiákonust szentelő püspöknek ezeket a szavakat kellett mondania: „A szent egyház oltára ugyanis maga Krisztus”.

Mindebből következik, hogy a templom középpontja az oltár kell, hogy legyen, „amelyre önként ráirányul a hívők egész közösségének figyelme”. Ez akkor valósul meg igazán, „akkor vonzza a tekintetet, ha kiemelkedik, és semmi nem vonja el róla a figyelmet… Nagyon helytelen, ha már a mise előtt telerakjuk mindazzal, amire majd ott később szükség lesz. Mert így nem az oltárra irányul a figyelem.” „Feltétlenül szükséges az oltár közelében egy előkészítő asztalka (credentia), amelyen elhelyezzük a szükséges felszereléseket mindaddig, amíg az oltárra nem tehetők.”

Az oltár körül és az oltáron is „szabad kevés virágot elhelyezni, de nem mindegy, hogy az oltár tűnik-e fontosnak vagy a virág. Nem mindegy, hogy a virág szolgál-e az oltár díszítésére, vagy az oltár szolgál-e arra, hogy tartója legyen a virágnak.”

Amit eddig írtam, azt vegyétek ismeretterjesztésnek, mert joggal állíthatjuk, hogy a mi templomunk – oltárunk – ezeknek az előírásoknak maradéktalanul eleget tesz.

Görbe József

LITURGIKUS REFORM

A II. Vatikáni Zsinat (1962-65) az első (1868-70) által felvetett kérdésekre próbált válasz adni, többek között nyitott az ökumené felé, újrafogalmazta a XX. század keresztényei számára az egyház belső életét, liturgikus reformokat vezetett be stb.

Ez utóbbival kapcsolatban szeretnék néhány apró képet, gondolatot felvillantani, hogy az olvasó megérezhessen valamit abból a gondolkodásmódból, ahogy az egyház értelmezi saját magát és viszonyul a modern korhoz, megtartva kétezer éves hagyományait. Az utóbbi években többször járhattam külföldön, így lehetőségem nyílott eljutni más nemzetek katolikusainak miséire. Egy ilyen közösségben tapasztaltakat szeretném megosztani, hogy láttassam a zsinat szellemét.

Az angliai Birminghamben jártam látogatóban, ahol nem nagyon egyszerű katolikus templomot találni az anglikán tengerben. Solihullban, ami egy külvárosi kerület, találtam egy kis templomot, melynek „Our Lady of the Wayside Roman Catholic Church” a titulusa. A templom építészeti kialakítása minden részletében a II. Vatikáni Zsinat liturgikus reformjának elveit

tükrözi, de nem csupán falakról kívánok szólni, hanem a benne lakó, élő lélekről, mely a közösség életében nyilvánul meg.

Amikor beléptem a templomba, kis előtérbe jutottam, ahol volt egy könyves stand, itt keresztény könyveket, újságokat, kiadványokat lehetett vásárolni. Erről a folyosóról nyílt a keresztelőkápolna, a templomhajó és egy kis kápolna hatalmas üvegfelülettel, ahonnan szintén a templombelsőre lehetett rálátni. Ez utóbbi azért is szerencsés kialakítás, mert így a csecsemővel, illetve kisgyerekkel érkező szülők is részt tudnak venni a misén, mindent láthatnak, hallhatnak, mégsem zavarják a közösség többi tagját. A keresztelőkápolna tulajdonképpen kisméretű, kör alakú helyiség, melynek közepén helyezkedik el a keresztelőkút. A kutat körülöleli egy lépcsővel ellátott, szintén íves, keskeny medence, melynek egyik oldalán le, a másik végén ismét fel lehetett jutni a járószintre. Ez a me-

dence az ókeresztény keresztelés szertartását hivatott szolgálni, amikor is a felnőtt keresztelkedőket alámerítették a megtisztító vízben, jelképezve, hogy a régi ember meghalt, az új ember pedig életre támadt.

Itt jegyezném meg, hogy a magyarban a keresztelés szó nem igazán fejezi ki azt, amit a Bibliában szereplő görög „baptidzó" ige, ez ugyanis alámerítést jelent. Mit is ír a Szentírás, mi történik pontosan, amikor Krisztus „megkeresztelkedik"? „Akkor Jézus Galileából elment Jánoshoz a Jordán mellé, hogy megkeresztelkedjék… Megkeresztelkedése után Jézus nyomban feljött a vízből" (Mt 3,13-16). A magyar keresztelni szó gyöke a kereszt (Krisztus keresztje), de Jézus még csak ezután az esemény után fog elkezdeni tanítani, itt még szó sincs a keresztről, Szent János alámeríti őt a Jordán folyóban.

Ezután a kis nyelvészeti kitérő után térjünk vissza a templombelsőhöz. Mielőtt beléptem volna a liturgikus térbe, egy idős úrral találkoztam, aki a bejárati ajtónál állt és köszöntötte az embereket. Kaptam egy kis újságot, ami a hirdetéseket, napi evangéliumot és olvasmányokat, valamint az énekek szövegét tartalmazta. A kis asztalon volt a kehely is, melyben az átváltoztatni szándékozott ostyák voltak. Minden betérő hívőtől megkérdezik, kíván-e áldozni vagy sem. Ha pozitív a válasz, akkor egy ostyát áthelyeztek a kehelybe, és a szentmisén csak ezeket az ostyákat konszekrálják. Felmerülhet a kérdés, miért van erre szükség? A Szentszék arra próbálja felhívni a figyelmet evvel, hogy a kenyértörés közösségét éljük meg Krisztussal. Nekünk, magyaroknak kicsit furcsa, hogy nem a tabernákulumban őrzött Oltáriszentséggel áldoztatnak, de a lényeg pont a közösség, hiszen együtt alkotjuk Krisztus testét, akik ott jelen vagyunk!

Belépve a templomhajóba számunkra szintén szokatlan belsővel találkozhatunk. Az oltár nem a megszokott helyen, hanem az egyik hosszabbik oldalfal közepén található, míg a padok félkörívben, koncentrikusan a szentély körül. Az egész kialakítás már mutatja, mi is a központja a térnek, amit mindenki körbevesz. Egy másik érdekes dolog, hogy a templomban nem a keresztre feszített Krisztus-ábrázolás a meghatározó, hanem egy hatalmas feltámadt Krisztus-szobor. Evvel épp a lényeg kerül kihangsúlyozásra, miszerint nem az a fontos, hogy Jézus meghalt a kereszten, hiszen sokan meghaltak már az eszményeikért, hanem a feltámadás. Ha Krisztus nem támadt volna fel a halálból, az egész nem ért volna semmit! Az egyház üzenete pozitív akar lenni mindenki számára, hiszen egy ember kereszthalála nem lenne valami szívderítő, de Jézus győzelmes feltámadása örömhír, remény a mi számunkra!

A mise során a szentírási szövegeket egy nő és egy férfi olvasta fel, míg az egyetemes könyörgéseket többen, a közösség minden korosztályát képviselve. A felajánlásnál a közösség néhány tagja körmenetben vitte az oltárhoz az összes kelléket, ami a misézéshez szükséges, többek között a kelyhet az ostyákkal és bort mint az emberi munka gyümölcsét, azt az áldozatot, amit az ember ad Istennek, hogy aztán Isten megáldva azt, kicsivé válva egyesülhessen az emberrel a Szentlélek által. Ez a közösség áldozata, mindenkié, aki a maga kis ostyáját belehelyezte a kehelybe. Az atya az oltár

előtt fogadta az érkezőket, és egyenként átvette tőlük a közösség „adományait", melyre majd lehívja a Szentlelket. Nagyon megindító volt ez a kis liturgia! A következő elem a szentmisében, amelyet említenék, az áldoztatás volt. Az áldoztatás avval kezdődött, hogy a közösség megbecsült férfi és nő tagjainak egy csoportja (3-3 fő) az oltárhoz ment. Az atya megáldoztatta őket két szín alatt, majd egyikük fogta a kelyhet, másikuk a paténát, és az oltár lépcsőjén félkörben felállva két szín alatt áldoztatták az összes hívőt. A két szín alatti áldozást is próbálja szorgalmazni az egyház, hiszen az utolsó vacsora során Jézus nemcsak a Testét, adta nekünk, hanem a Vérét is!

A mise végén az atya kijött a bejárathoz és mindenkitől személyesen elbúcsúzott, mindenkihez volt néhány szava vagy egy meleg kézfogása. Számomra nagy élmény volt, hogy megélhettem a közösséget más nemzethez tartozó testvérekkel, és olyan közvetlen hangulatot tapasztalhattam, aminek hatására – megerősítve az ókeresztény liturgikus hagyományokkal – kicsit az első hívők között éreztem magam, akiknek életéről Szent Pál leveleiben olvashatunk.

Nem gondolom, hogy most akkor ásót, csákányt kellene ragadnunk és átalakítanunk a templomunkat, hiszen nekünk is megvannak a hagyományaink, melyek nem kevésbé értékesek. Arra azonban, hogy átgondoljuk, mit miért teszünk a szentmisén, igenis szükség van. Ha be is vezetünk új szokásokat, lehet, hogy érdekes, „egzotikus" lesz számunkra a liturgia, de ha nincs mögötte lélek, nem értjük a dolgok miértjét, akkor csak üres külsőséggé válik. A fent említett és más reformokra időnként szükség van, de mindig vissza kell tudni térni a gyökerekhez, ahhoz az egyházképhez, ahhoz a mentalitáshoz, amit Krisztustól tanulhatunk az evangéliumok alapján. Semmi új dolgot nem hirdet a zsinat, csupán az eltolódott hangsúlyokat állítja helyre, és rávilágít a lényegre. Merjünk tehát a változás lehetőségével élni, hogy a szentmisék alkalmával még mélyebben élhessük át gyönyörű liturgiánkat!

Gróf Gábor

✞ A szentáldozás és a mise után maradj egy kicsit kettesben Jézussal – pár perc ima bensőséges találkozás az Úrral.

✞ A mise után ne menekülj a többiek elől, merj köszönni és a köszönést elfogadni, szóba állni másokkal – Krisztus szeretetében összetartozunk.

✞ A szentmise után őrizd az örömöt a szívedben.

EGYHÁZ A NETEN

Egyházi szervezetek. Támogatható karitatív szervezetek, iskolák, egészségügyi intézmények, a keresztény értékrendhez közel álló civil szervezetek.

A januári számban néhány honlap címét közöltem, ahol az érdeklődő, Internetes lehetőséggel rendelkezők maguk is megkereshetik a támogatandókat. Most néhány támogatásra érdemes civil szervezet pontos nevét és adószámát gyűjtöttem ki. Ezeket az adatokat kell az adóbevallás során a civil szervezetek támogatásáról rendelkező lapra beírni. Nagy kár lenne, ha azok, akik adóbevallást tesznek, veszni hagynák ezt a támogatási lehetőséget.

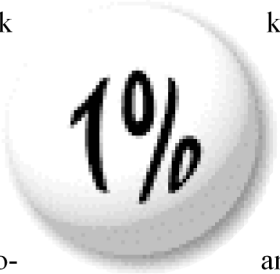

Karitászt Támogató Alapítvány. Adószám: 19666275-1-43

Az alapítvány célja a Katolikus Karitász anyagi segítése annak érdekében, hogy szociális és karitatív (betegápoló, szegénygondozó és más jótékonysági) feladatát eredményesebben végezhesse az arra rászorulók hathatós támogatása, ingyenes szolgáltatások biztosítása és adományok nyújtása útján. Az alapítvány adományokat gyűjt, amivel kizárólag a Katolikus Karitász tevékenységét támogatja. Az alapítvány szolgáltatásait a Katolikus Karitászon keresztül lehet igénybe venni.

Dévai Szent Ferenc Alapítvány. Adószám: 18106802-1-41

A Dévai Szent Ferenc Alapítvány 2002-ben jött létre, elsősorban az erdélyi ferencesek által fenntartott gyermekvédelmi intézmények, iskolák, óvodák támogatására.

Kárpátaljai Ferences Misszió Alapítvány. Adószám: 19676157-1-43

A Kárpátaljai Ferences Misszió Alapítvány 1991 óta támogatja a nagyszőlősi központtal 1989 óta működő ferences misszió munkáját, mely 1997-ben Kisebbségekért-díjat kapott, 2001-ben pedig bekerült a Magyar Örökség Aranykönyvébe.

Autisták Egyenlő Esélyeiért Alapítvány. Adószám: 18588873-1-10

A nyolcszáz éves ferences rend számos szociális szerepvállalása ismert a társadalom számára: szegényeket, betegeket, időseket, fogyatékkal élőket, rászoruló családokat, munkanélkülieket, hajléktalanokat segítenek rendszeresen. Intézményeik közül kiemelt helyet foglal el a gyöngyösi Autista Segítő Központ és a hozzá kapcsolódó karácsondi Boróka-major. Az intézménykomplexum nagyságrendileg száz család számára jelent nélkülözhetetlen segítséget. Az ellátás modellértékű és hiánypótló.

Az intézmény fenntartására a ferencesek napi szinten rendkívüli erőfeszítéseket tesznek, mivel annak finanszírozása a jelen helyzetben elégtelen. Amennyiben a hiányzó forrásokat nem sikerül pótolni, több tucat autista gyermek és fiatal kerül megoldhatatlan helyzetbe, nem beszélve az őket gondozó családtagokról és szakemberekről.

Budai Irgalmasrendi Kórház

(Itt csak azokat az alapítványokat tüntettük fel, ahol megjelölték az egy százalékos támogatás lehetőségét! A Kórház munkáját az alábbi alapítványok segítik közvetlenül.)

Fésűs Andor Emlékalapítvány. Adószám: 18044995-1-41

1989 októberében alapította *Dr. Fésűs Andor* özvegye és fia, akik az Amerikai Egyesült Államokban éltek. Az alapítvány emléket kíván állítani Dr. Fésűs Andornak, a Budai Irgalmasrendi Kórház néhai szemész főorvosának. Az alapítvány e célból anyagi támogatást nyújt a Budai Irgalmasrendi Kórház Szemészeti Osztályának működtetéséhez, műszerek beszerzéséhez, gyógyító, oktató és tudományos tevékenységéhez.

Intenzív és Aneszteziológiai Betegellátás Színvonalának Javításáért Alapítvány. Adószám: 18116148-1-41

Célja a magyar egészségügyi szolgáltatás, ezen belül különösen az intenzív és az aneszteziológiai betegellátás támogatása.

Hosszan lehetne sorolni még a támogatásra érdemes szervezeteket. Nagy többségük már elérhető az Interneten. Javaslom, mindenkinek böngésszen tovább maga is. A legfontosabb, hogy ne hagyjuk veszni a támogatást és jó célra tudjuk felajánlani.

Böngészte: Galántai Viktor

Farsang az ifjúságnak

Eljött a nap, amire többen is izgatottan vártunk: a retro farsang napja. Mindenki serényen készülődött és végül minden nagyon jól sikerült.

Az este alaphangulatát két dolog adta meg: ez első, hogy együtt díszítettük fel a termet, a második, hogy mindenki ötletesen öltözött a kornak megfelelően, kért tanácsot mástól és mindenki segített mindenkinek.

Mire megérkeztek a vendégek addigra minden elkészült, úgyhogy kezdődhetett is a szórakozás. Az estét egy kis játékkal kezdtük, hogy jobban megismerhessük egymást, ezután pedig következett a vetélkedő, ahol a csapatok egymással versenyezhettek. Miután a játékok véget értek, jött, amire a lányok réges-rég vártak: a **tánc**. Sajnos a fiúk nem voltak ilyen lelkesek (tisztelet a kivételnek), úgyhogy a táncparkettet a lányok uralták, de reméljük legközelebb már nem így lesz. És persze mint minden farsangi mulatságban, így nálunk is volt tombola sorsolás.

Mindent egybevéve nagyon jól éreztük magunkat és reméljük, máskor is lesz alkalmunk így együtt szórakozni.

Vass Veronika

Szentmisék rendje

hétfő: 18:00
kedd: 18:00
szerda: 7:00
csütörtök: 18:00
péntek: 7:00
szombat: 7:00; **18:00** (elővételezett)
vasárnap: **7:30; 9:00; 10:30**
Nagytarcsán február 14-én, 28-án **11:30** órakor lesz szentmise.

HOGYAN RONTSD EL GYERMEKED JÖVŐJÉT?

Larry Christenson nyomán

1. Kezdd el idejében gyermeked minden igényét teljesíteni! Így egyre inkább elhiszi, hogy a világ köteles őt kiszolgálni.

2. Ha trágár szavakat beszél, ne vedd észre! Valahogy le kell vezetnie az indulatait.

3. Kíméld meg minden lelki neveléstől! Ezzel várj addig, amíg felnőtt nem lesz. Akkor aztán majd maga dönthet.

4. Kíméld meg az erőlködéstől! Majd felnőtt korában törjön össze, amikor már kivédhetetlen problémákkal találkozik szembe.

5. Kerülld a „rossz” szót vele szemben! Ez komplexusokat ébreszt benne. Ha majd aztán disznóságai miatt szembe kerül a környezetével, meg lesz arról győződve, hogy a társadalom üldözi őt.

6. Szépen rakj rendbe, boronálj el mindent a gyermeked után: szétszórt szobát, konfliktust a tanárokkal, rossz jegyet, beírást, hiszen neki nyugalomra, megértésre van szüksége ahhoz, hogy fölkészüljön az életre vagy az általad elképzelt egyetemre! Így majd megszokja, hogy a felelősséget mindig valaki más cipeli.

7. Hadd olvasson el mindent, amit adnak neki, vagy ami a keze ügyébe kerül! Csak hadd gyönyörködjék lelke és szeme a ponyvában, pornóban. De ügyelj arra, hogy steril legyen az evőeszköz és ragyogó a kristálypohár! Hisz annyiféle fertőzés van manapság.

8. Veszekedj feleségeddel/férjeddel mennél többet a gyermeked előtt! Így nem éri váratlanul a család felbomlása. Sőt, rájön arra, hogy egy feleség csak 10–20 évig "használható". ☞

Állandó programok az egyházközségben

Helyszínek rövidítései: T (templom) P (plébánia) EO (egyházközségi otthon)

- Hétfő: 10–12 **Baba–mama klub** (P); 18:40–19:15 bibliaóra (T)
- Kedd: 16:45-től **engesztelő imaóra**. A hónap 2. keddjén 20–22 **MÉCS** családközösség összejövetele (P).
- Szerdán (P) azoknak a gyerekeknek, akik iskolájukban nem tudnak hittant tanulni, 18 órától hittanfoglalkozás.
- Csütörtök: 17:30 **szentségimádás**
- Péntek: 16–18 **ifjúsági klub** (P); 19–20 **felnőtt hittan** két hetente (P)
- Szombat: 10–12 **Oratórium** (EO)
- Vasárnap: 18–19:30 **Vivace** kórus próbája (P); **Kalász** összejövetel a hónap 2. vasárnapján (EO)

☞ 9. Adj annyi zsebpénzt a gyermekednek, amennyit kíván! Hadd szokjon hozzá, hogy boldog életet csak megfelelő mennyiségű pénzzel lehet élni.

10. Ha a tanáraival vagy az elöljáróival összetűzésbe kerül, mindenképp állj az ő oldalára! Azok ugyanis előítélettel vannak gyermekeddel szemben. Így legalább rájön, hogy nincs egységes norma, erkölcs, tekintély. Ezeket magunk szabjuk meg.

11. Taníts neki mást, mutass neki más példát, mint amit ott mutatnak, ahová magad küldted! Tökéletes erkölcsi skizofrén lesz belőle.

12. Próbáld meg minden kívánságát kielégíteni! Egy idő múlva már ezt maga intézi el, ha kell, bármi áron.

13. Ne vele töltsd az idődet, hanem keress minél többet, hogy boldogabb életet élhessen, mint amit te éltél! Talál majd ő jobb társaságot a családodnál.

14. Tanítsd meg helyezkedni! Az életben erre nagy szüksége lesz.

15. Ha majd valóságos konfliktusba kerül, mentegesd magad: „Sohasem bírtam vele”.

16. Készülj föl a gondokkal teli életre, mert ez biztosan bekövetkezik.

Irodai órák a plébánián

hétfő:	15–18
szerda:	10–12
csütörtök:	10–12
péntek:	16–18

Programok

február – március során:

- 17-én **hamvazószerda**
- 19-én és 26-án pénteken **keresztút**
- 19–21. (péntek vacsorától vasárnap ebédig) **Egyházmegyei családtalálkozó** – házaspárok találkozója Máriabesnyőn.
- **Március 1-jén** *Nemeshegyi Péter* SJ atya tart **előadás**t a templomban.
- A plébánián felszereltünk egy projektort, mellyel filmklubos vetítéseket tudunk rendezni. A bajnokok ligája **meccsek közvetítését** is itt fogjuk nyomon követni a hatalmas vásznon. Ezen alkalmakra szeretettel várjuk az érdeklődőket.

A szeretet nem szűnik meg soha.
1Kor 13,8

AZ ÉLET HIMNUSZA

Az élet egyetlen – ezért vedd komolyan!
Az élet szép – csodáld meg!
Az élet boldogság – ízleld!
Az élet álom – tedd valósággá!
Az élet kihívás – fogadd el!
Az élet kötelesség – teljesítsd!
Az élet játék – játszd!
Az élet vagyon – használd fel!
Az élet szeretet – add át magad!
Az élet titok – fejtsd meg!
Az élet ígéret – teljesítsd!
Az élet szomorúság – győzd le!
Az élet dal – énekeld!
Az élet küzdelem – harcold meg!
Az élet kaland – vállald!
Az élet jutalom – érdemeld ki!
Az élet élet – éljed!

Teréz anya

Kiadja: Kistarcsai Római Katolikus Egyházközség
Alapító: Somlai József c. apát; Felelős kiadó: Görbe József plébános
Főszerkesztő: Lauer Tamás; Korrektúra: Rochlitz Bernadett
Társszerkesztő: Csicsiri Ferenc, Galántai Viktor; Címlapterv: Szaradics Antónia
A plébánia címe: 2143 Kistarcsa, Széchenyi u. 13. Telefon: 06 (30) 640–1359
Nyomtatta: Interelektronik Kft. 400 példányban
Web: http://kistarcsa.plebania.hu; E-mail: kistarcsa@communio.hu